

Vergaderjaar 2020–2021

25 295

Infectieziektenbestrijding

Nr. 949

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN VOLKSGEZONDHEID, WELZIJN EN SPORT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 1 februari 2021

In uw brief van 21 januari verzoekt u de Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties om een update van de stand van zaken m.b.t. covid-19 op Aruba, Curaçao, Sint-Maarten, Bonaire, Saba en Sint-Eustatius. Mede namens de Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties informeer ik uw Kamer over de stand van zaken op alle Covid-gerelateerde terreinen.

Algemeen beeld en epidemiologische situatie

De situatie in de Caribische delen van het Koninkrijk is op dit moment voor de meeste eilanden stabiel. Voor de cijfers verwijs ik naar tabel 1. Curaçao en Bonaire kenden rond en na de feestdagen een flinke stijging in het aantal besmettingen. Naar aanleiding van de aangescherpte maatregelen die de autoriteiten op Curaçao en Bonaire hebben genomen is de incidentie en het aantal ziekenhuisopnames echter sterk gedaald. Dit heeft ertoe geleid dat Curaçao op 13 januari de maatregelen iets heeft versoepeld. Op Sint Maarten blijft het aantal actieve covid-casussen schommelen tussen de 100 en 150 patiënten. Er zijn momenteel echter geen ziekenhuisopnames. Op Sint Eustatius is afgelopen week voor het eerst sinds augustus weer een besmetting geconstateerd bij een inreiziger. Ook op Saba is afgelopen week bij een inreiziger een besmetting geconstateerd. Beide personen bevonden zich in quarantaine en bevinden zich op dit moment in isolatie.

Op Aruba stegen de cijfers de afgelopen weken. In de afgelopen dagen is echter een lichte daling te zien. Wel spelen er zorgen rondom de testbereidheid. De huidige maatregelen die de Arubaanse autoriteiten hebben getroffen blijven vooralsnog tot 31 januari van kracht.

Tabel 1: Cijfers RIVM per 26 januari

Maximaal controleren (incl. zorg kwetsbare personen)	Bonaire	St. Eustatius	Saba	Curaçao	Aruba	Sint Maarten
Aantal positief geteste mensen totaal (sinds gisteren)	360 (+4)	20	6	4.558 (+10)	6.768 (+26)	1.767 (+9)
Aantal actieve COVID patiënten actueel	25	1	1	96	362	129
Aantal ziekenhuisopnames actueel (cumulatief ¹)	4 (13)	0	0 (1)	5 (125)	19 (282)	0 (122 ^{2, 3})
Aantal patiënten op IC actueel (cumulatief ¹)	2 (3)	0	0	3 (14)	10 (57)	0 (55 ²)
Aantal patiënten overleden totaal	3	0	0	20	57	27

¹ Het cumulatief aantal ziekenhuisopnames wordt bepaald vanuit de casusregisters. Deze zijn (met name voor Aruba en Sint Maarten) niet volledig compleet. Het cumulatief aantal ziekenhuisopnames loopt daarom achter op de werkelijkheid. Het aantal actuele opnames is wel correct.

² Inclusief 1 inwoner van de Franse kant van St. Maarten.

³ Inclusief 1 inwoner van Saba.

Gemuteerde varianten virus

Op 25 januari jl. zijn er tijdens *sequencing* van monsters op Aruba vijf besmettingen met de Britse mutatie van het coronavirus aangetroffen. Het betreft twee inreizigers en drie inwoners van Aruba. Er zijn aanwijzingen dat er lokale overdracht heeft plaatsgevonden. Op dit moment wordt verder onderzoek gedaan. Op de andere eilanden is tot op heden geen gemuteerde variant van het virus aangetroffen. De reisbeperkingen voor personenvervoer vanaf Aruba naar Curaçao en Sint Maarten zijn daarom vanaf 26 januari aangescherpt. Voor reizen naar de openbare lichamen golden al langer inreismaatregelen vanuit Aruba.

Maatregelen

Op alle zes de eilanden zijn maatregelen m.b.t. *social distancing* en handhygiëne en zijn er inreisbeperkingen getroffen. Doordat de epidemiologische situatie verschilt per eiland zijn er overal andere maatregelen van toepassing. Zo is er op Curaçao en Aruba momenteel een avondklok. Daarnaast zijn er beperkingen van groepsgroottes, op Bonaire mogen restaurants bijvoorbeeld maximaal 50% van de capaciteit gebruiken en privébijeenkomsten mogen uit maximaal twee huishoudens bestaan.

Bonaire, Sint Eustatius en Saba maken gebruik van een routekaart, opgesteld per eiland in samenwerking met het Ministerie van VWS. Aan de hand van de routekaart kunnen maatregelen uit de Tijdelijke wet maatregelen Covid-19 door de gezaghebbers aan- en uitgezet worden, afhankelijk van de fase waarin de eilanden zich bevinden. Bonaire voert op het moment van schrijven maatregelen door corresponderend met fase 4: ernstig, wegens de huidige epidemiologische situatie, de belastbaarheid van de publieke gezondheidszorg en de potentiële introductie van het virus. De maatregelen die de autoriteiten in Saba en Sint Eustatius nemen corresponderen met fase 1: waakzaam.

Inreisbeleid

Voor Caribisch Nederland geldt net als in Europees Nederland op dit moment een vliegverbod voor het Verenigd Koninkrijk, Zuid Afrika, Brazilië, Argentinië, Bolivia, Kaapverdië, Chili, Colombia, Ecuador, Dominicaanse Republiek, Frans-Guyana, Guyana, Panama, Paraguay, Peru, Suriname, Uruguay en Venezuela. Daarnaast is een negatieve PCR-testuitslag en aanvullende negatieve antigeentestuitslag verplicht

voor vrijwel alle reizigers uit hoogrisicogebieden. Om de verplichting voor een negatieve antigeentest binnen het Europees en het Caribisch deel van Nederland te regelen worden momenteel de ministeriële regelingen voor Bonaire, Saba en Sint Eustatius aangepast.

Curaçao maakt onderscheid tussen hoog- en laagrisicolanden. Reizigers uit laagrisicogebieden dienen een *Passenger Location Card* in te vullen. Reizigers uit hoogrisicolanden moeten daarnaast een negatieve PCR-test kunnen overleggen alvorens naar Curaçao te mogen reizen. Curaçao heeft aangegeven op korte termijn ook negatieve antigeentestuitslag te zullen gaan vragen van reizigers uit hoogrisicogebieden. Sint Maarten hanteert op dit moment een verplichte negatieve PCR-testuitslag of antigeentestuitslag voor inreizigers van ten hoogste 120 uur oud. Vanwege de ontwikkelingen in Zuid-Amerika zal dit worden teruggebracht naar een PCR-test van ten hoogste 72 uur oud. Aruba verplicht net als de andere eilanden een negatieve PCR-testuitslag, vraagt daarnaast een gezondheidsverklaring en reizigers moeten een speciale verzekering afsluiten.

Alle zes de eilanden worden momenteel niet als hoogrisico aangemerkt voor Europees Nederland. Daardoor geldt voor reizen naar Europees Nederland vanuit het Caribisch deel van het Koninkrijk momenteel de PCR-test- en antigeentestverplichting niet en hoeven reizigers ook niet in quarantaine bij aankomst. Andersom wordt Europees Nederland wel als hoogrisicogebied aangemerkt voor de eilanden. Reizigers die vanuit Europees Nederland naar het Caribisch deel van het Koninkrijk reizen zullen daarom rekening moeten houden met de verschillende inreismaatregelen van de eilanden.

(Commerciële) testcapaciteit

Op alle eilanden is de afgelopen maanden geïnvesteerd in het ontwikkelen van testcapaciteit, welke op dit moment overal voldoende is. Vanuit Sint Eustatius en Saba worden afgenomen testen naar het laboratorium op Sint Maarten gestuurd. Testen afgenomen op Bonaire worden veelal uitgelezen in de laboratoria op Curaçao. Daarnaast wordt – met name op Bonaire – gewerkt aan het uitbreiden van de commerciële testcapaciteit, gezien het belang hiervan voor internationale reizen. Een werkgroep testen realiseert in dit kader commerciële testcapaciteit voor zowel PCR- als antigeentesten. Ook op Curaçao en Aruba zijn in de afgelopen periode mogelijkheden tot het afnemen van commerciële testen gerealiseerd.

Zorgcapaciteit

Met de steun vanuit VWS op het gebied van medicatie, IC-apparatuur en zorgpersoneel (artsen en verpleegkundigen) zijn er op dit moment voldoende IC en medium care bedden om alle covidpatiënten te behandelen. Het is nog niet nodig geweest om patiënten om redenen van tekort aan lokale capaciteit over te plaatsen. Op Aruba is een deel van de electieve zorg afgeschaald in verband met de corona-zorg, op de andere eilanden is dat op dit moment niet aan de orde. Ook het interinsulair patiëntenvervoer kan in voldoende mate doorgang vinden, veelal onder strikte voorwaarden.

Bijstandsverzoeken en steun vanuit Europees Nederland

Op dit moment levert Europees Nederland voor de zorgverleners op alle eilanden persoonlijke beschermingsmiddelen. Aan alle ziekenhuizen is IC-apparatuur en medicatie geleverd.

Aan Caribisch Nederland zijn verschillende vormen van ondersteuning verleend. Hierbij gaat het onder meer om artsen en verpleegkundigen voor de dienst publieke gezondheid, de huisartsen op Sint Eustatius en het ziekenhuis op Bonaire. Ook zijn een deskundige infectiepreventie (DIP), crisiscoördinatoren en apparatuur t.b.v. de vaccinatie geleverd. Op Sint Eustatius is een hospitaier neergezet om als isolatie-unit voor patiëntenzorg te dienen.

Aan Aruba, Curaçao en Sint Maarten wordt sinds het begin van de pandemie medisch personeel geleverd via een Amerikaans uitzendbureau. Er is aan de afdelingen PG medische ondersteuning geboden, en financiële ondersteuning om lokaal personeel te werven voor bron- en contactonderzoek. Daarnaast levert Nederland ook aan hen apparatuur en projectmanagers t.b.v. het vaccinatieprogramma.

Vaccinaties

In de Kamerbrieven van de Minister van VWS van 4 januari jl. en 12 januari jl.¹ is informatie aan uw Kamer gezonden over de vaccinatiestrategie voor de BES- en CAS-eilanden.

In deze brieven wordt vermeld dat beoogd wordt half februari te starten met het vaccineren van het zorgpersoneel op de eilanden en alle mensen die in aanmerking komen voor vaccinatie op Saba en St. Eustatius, zodra het RIVM de uitvoeringsplannen en de opslaglocaties als voldoende heeft beoordeeld. Ook bij de inzet van covid-19-vaccinaties voor de Caribische delen van het Koninkrijk vormt het advies van de Gezondheidsraad om te starten met de 60-plussers, het uitgangspunt. Het voornemen is dan ook om half februari ook te starten met het vaccineren van deze groepen.

Van 14 tot en met 30 januari brengt de vaccinatiegezant van VWS voor de Caribische delen van het Koninkrijk met een delegatie van het RIVM, VWS en BZK aan alle zes de eilanden om de uitvoeringsplannen te toetsen, de opslag- en priklocaties te beoordelen en trainingen te geven aan medisch personeel. De gezant zal komende weken met zijn team de vorderingen op alle eilanden blijven monitoren en de eilanden ondersteunen in de laatste voorbereidingen met het oog op het uitgangspunt om in de week van 15 februari te starten met vaccineren in het Caribisch gebied.

Samen met het RIVM wordt vastgesteld in welke hoeveelheden elk vaccin vanaf 15 februari beschikbaar komt voor de eilanden. Uw Kamer zal hierover in de volgende voortgangsbrief covid-19 worden geïnformeerd.

Steun- en herstelpakket Caribisch Nederland

In de brief aan uw Kamer van 21 januari 2021² inzake uitbreiding economisch steun- en herstelpakket is ook een passage opgenomen over Caribisch Nederland. Hierbij is aangegeven dat het uitgangspunt blijft dat voor Caribisch Nederland een vergelijkbare benadering wordt gekozen als voor Europees Nederland, rekening houdend met de lokale situatie. Vanwege de grote afhankelijkheid van het toerisme en de steeds strenger wordende inreismaatregelen worden de openbare lichamen hard getroffen. Op grond daarvan zijn voor Caribisch Nederland specifieke maatregelen getroffen, die dezelfde doelstelling hebben als de Europees Nederlandse regelingen. Concreet betekent dit dat de tijdelijke subsidieregeling loonkosten en inkomstenverlies, de subsidieregeling Tegemoetkoming Vaste Lasten BES (TVL BES) en het uitstel van belastingbetaling

¹ Kamerstuk 25 295, nrs. 851 en 874.

² 2021Z0113.

ook voor Caribisch Nederland wordt doorgetrokken naar het tweede kwartaal van 2021. De doorvertaling van de verruiming van deze maatregelen als ook andere maatregelen in het pakket, zoals de financiële compensatie van de openbare lichamen, wordt op dit moment nader uitgewerkt, in samenspraak met de openbare lichamen. Uw Kamer wordt hierover naar verwachting medio februari geïnformeerd.

Tot slot

Het coronavirus heeft de afgelopen maanden grote impact gehad de volksgezondheid en sociaaleconomische situatie op alle zes de eilanden in het Caribisch deel van het Koninkrijk. De autoriteiten op de zes eilanden trachten, in samenwerking met het Ministerie van BZK, VWS en het RIVM, de impact van Covid zo veel mogelijk te beperken. Deze samenwerking zal ook in de komende maanden worden voortgezet.

De Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
P. Blokhuis